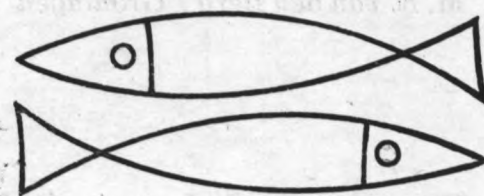

OPBOUW

weekblad tot opbouw van het gereformeerde leven
uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw”

red. en sekr. riouwstr. 59, wormerveer
adm. kon. wilhelminalaan 38, leersum

J. Keuning / Culemborg

Een mens van God

Paulus bijvoorbeeld (1)

— Philippenzen —

Zelfs Paulus, de apostel, is ook maar een mens. En alle woorden die hij als apostel van Jezus Christus zegt of schrijft, zijn in elk geval óók mensen-woorden.

Gelukkig ook maar. Bleven ze anders niet — ver en vreemd — boven ons gewone mensen-leven hangen? Woorden, die wel mooi zijn en waar, — maar *wij* kunnen er niet bij. Woorden, waarvoor in ons leven geen plaats te vinden is, geen ruimte, geen mogelijkheid.

Hoe door en door menselijk Paulus spreekt, blijkt — als je aandachtig luistert — uit al zijn brieven. Maar toch wel heel bijzonder uit zijn brief aan de Philippenzen.

Dat is niet zo verwonderlijk. Want met die gemeente en met de mensen van die gemeente voelde hij zich wel heel bijzonder verbonden. In de gemeente van Philippi voelde hij zich, meer dan ergens anders, helemaal thuis. Daar beleefde hij het, hoe dicht je als mensen bij elkaar komt, wanneer je door Christus helemaal voor elkaar opengebroken bent. Zo, dat je hart naar elkaar uitgaat (1 : 8) en je elkaar op het hart draagt (1 : 7). In de gemeente van Philippi had Paulus zijn intieme vrienden. Met die mensen had hij zijn diepste contacten. Als hij hèn weer ontmoette, als hij aan hen dacht, als hij weer iets van hen hoorde, dan golfde de warmte door hem heen: wat was het heerlijk dat hij hen ontmoet had, dat ze bij elkaar hoorden, dat ze zich zo aan elkaar konden geven.

Vandaar dat de toon van deze brief zo warm is. Je zou haast zeggen: menselijker dan in de andere brieven.

En zo, als mens, wil hij gehoord worden.

Zo wil hij gehoord worden als hij schrijft over zijn verlangen om al die mensen in Philippi weer te zien, terwijl hij niet eens weet of dat wel ooit gebeuren zal. Want als hij deze brief schrijft, zit hij in de gevangenis.

Je moet je dat dus voorstellen: hoe Paulus daaraan geleden heeft. Hoe hij daaronder gezucht heeft. Dat hij daarom gehuild heeft. Hij wilde wel naar die mensen die hem zo dierbaar waren toevliegen. Maar het kon niet. Het kon misschien wel nooit meer.

En dat terwijl hij wist: ze hebben het zo moeilijk. En niet eens precies wist, hoe moeilijk. Hoe ze het verdroegen, of ze er wel tegen konden.

En hij kan niets voor ze doen. Hij moet ze alleen laten. Alleen in hun ellende en in hun verdriet. Alleen in alles wat ze van hun stuk bracht.

Alleen in de kou.

Dat moet hem toch verteerd hebben? Het is toch ondenkbaar dat die vraag hem niet tegen de muren heeft doen opvliegen: hoe gaat het nu met ze? Komen ze niet om?

En zo wil Paulus ook gehoord worden als hij het heeft over dat andere verschrikkelijke feit: terwijl hij in de gevangenis zit, zijn er in de gemeente anderen die zijn afwezigheid gebruiken om zichzelf omhoog te werken, een belangrijke plaats in de gemeente te veroveren, — en dat dan ook nog onder de dekmantel van het evangelie, waarvan ze de mond vol hebben (1 : 15 v.v.).

Nou, dat is natuurlijk niet om te verkroppen. Ook voor Paulus niet. Dat die lui in de gemeente hun gang kunnen gaan, de vrome christen, de gewichtige pastor uithangen. Terwijl hij, Paulus, die nooit zichzelf gezocht heeft, zijn dagen en nachten in een cel moet slijten en een dood-vonnis boven zijn hoofd heeft hangen. — Straks wordt *hij* vermoord en *zij* leven. Hoe kan God dat toelaten? Hoe kán dat nu? Straks loopt alles wat hij gedaan heeft hierop stuk, — dat hij dood gaat. Dat kán toch niet?

Tenminste, — dat is het ene spoor, waarlangs Paulus' gedachten jagen. Maar — want Paulus is ook maar een mens — zijn stemming kan ook zo maar omslaan. (1 : 21 v.v.).

Dood? Nou, dat is: met Christus zijn. Daar verlangt hij eigenlijk erg naar.

Is dat niet veel beter dan hier nog verder moeten tobben, altijd maar verder in het werk, in de verantwoordelijkheid, in de teleurstelling en de vermoeidheid, in het gevaar, in de honger, in de dorst, de nachten zonder slaap, de dagen, waarvan je zo moe wordt, dat je er naar gaat snakken: niet verder te hoeven.

Dood gaan? Dat is voor hem verreweg het beste.

Voor hem, ja. Maar — en dat is dan weer een ander spoor — voor die mensen in Philippi? Voor zijn vrienden, die hem zo ter harte gaan? Hij zou zo graag nog alles voor ze doen. Hij zou zo graag nog verder willen, — als hij hèn maar helpen kan.

Zo gaan Paulus' gedachten heen en weer. Leven? Sterven? En hij weet het niet. Hij komt er niet uit. Uit de mogelijkheden niet. En uit de wenselijkheden niet.

En bij dat alles komt dan natuurlijk ook nog — hoe kan het ook anders? — het gepieker over zichzelf, over zijn leven, over dat wat achter hem ligt, over al die negatieve dingen, waarvan hij zich bewust is.

Hij durft dat wel zeggen tegen God: alles wat mij winst was heb ik om Christus' wil schade geacht (3 : 7). Maar ondertussen.

Ondertussen is hij niet blind voor alles in zijn leven wat daartegenin vloekt. Voor het vertrouwen op zichzelf, dat ook bij hem altijd op de loer ligt (3 : 4). Voor de trots, die hem altijd weer parten dreigt te spelen (3 : 5 v.v.). Voor al die donkere motieven die hem door alles heen dwars zitten, — hij is nog lang niet zo als God het bedoelt (3 : 12 v.v.).

Zou dat Paulus niet de twijfel ingejaagd hebben, zoals het ons de twijfel injaagt?

De twijfel aan jezelf. Wat is dat kromme, halfslachtige, dubbelzinnige leven van mij nu waard?

En dan ook — onvermijdelijk — de twijfel aan God. Wat voor zin heeft het allemaal? Wat haalt dat nu uit, dat je in God gelooft?

Zo wil Paulus gehoord worden. Als een mens, net als wij. Als één van ons. Net zo zwak, net zo broos, net zo kwetsbaar, net zo onmachtig.

Want als je hem zo niet hoort, als ook maar een mens, hoor je hem zeker niet als apostel, als mens van God.

IN DIT NUMMER

- 285 Ds J. Keuning, Een mens van God
- 286 Ds M. R. van den Berg, Weest vruchtbaar: Gebod of zegen
- 287 Ds A. J. Moggré, Evangelieverbreiding (1)
- 288 Drs W. G. Rietkerk, Kunst en werkelijkheid
- 290 D. W. L. Milo, Torenklok - een opwindend verhaal

M. R. van den Berg / Groningen

Weest vruchtbaar: Gebod of zegen

Vertroebeld

Hoe moeilijk het soms is na twintig eeuwen christendom de bijbeltekst te laten zeggen wat ze bedoelt te zeggen, werd me weer eens duidelijk bij de bestudering van enkele gedeelten uit Gen. 1-3, die handelen over de verhouding tussen man en vrouw.

In die twintig eeuwen zijn er zoveel interpretaties en kaders en schema's over die bijbeltekst heengestort, dat het vaak ongelooflijk veel inspanning kost de verkleuringen en verwringingen van de tekst, die daar het gevolg van zijn, te negeren en de tekst zelf te laten spreken. Met name inzake de verhouding tussen van en vrouw in en buiten het huwelijk hebben we vanuit de christelijke traditie een bril op de neus gedruwd gekregen, die het ons bijna onmogelijk maakt op te vangen wat de tekst werkelijk zegt.

Ons zicht wordt in het bijzonder vertroebeld, doordat we enkele bijbelteksten als een bevel, als een opdracht, hebben leren lezen, terwijl er in werkelijkheid van een bevel helemaal geen sprake is.

Dat geldt b.v. van Gen. 1 : 28. Van jongsaf aan is ons zo vaak voorgehouden dat we in deze tekst te maken hebben met de zogenaamde cultuuroppdracht, dat we die er nu ook automatisch in lezen. Ook ikzelf was daardoor zo geconditioneerd, dat ik dat als een vanzelfsprekendheid aannam en niet in staat was te zien wat er werkelijk staat. We hebben in deze tekst nl. niet met een opdracht, met een bevel, te maken, maar met een zegendend scheppingswoord van God. En er is nogal wat verschil tussen een zegen en een bevel.

Begrijpelijke vergissing

Nu is het wel begrijpelijk dat deze vergissing gemaakt is, want deze zegen wordt geformuleerd in de gebiedende wijs. God zei tot de man en zijn vrouw: weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen, enz. Bij eerste oogopslag heeft dat alles weg van een gebod, een opdracht, die God aan de mens voorhoudt en die hij op zich moet nemen en behoort na te leven. Toch is die eerste indruk bedriegelijk. Bij nauwkeurig lezen wordt duidelijk dat God de mens met deze woorden zegende, precies zoals Hij in vers 22 de zeedieren en de vogels op dezelfde manier zegende. Ook daar vinden we een gebiedende wijs: weest vruchtbaar, wordt talrijk en

vervult... De hebreeuwse tekst heeft in beide gevallen exact dezelfde formulering van deze zegenwoorden. In het geval van deze dieren is het zonder meer duidelijk, dat deze gebiedende werkwoordsvormen niet bedoeld zijn als een bevel aan het adres van deze dieren, maar dat ze willen aanduiden dat God hen niet als steriele wezens schiep, maar als scheepselen die zich kunnen voortplanten en vermenigvuldigen. Dankzij dit scheppingswoord van God is het vermogen tot voortplanting en vermenigvuldiging een wezenlijk kenmerk van deze dieren geworden. Genesis typeert dat als een zegen van God. Tengevolge van die zegen zit het zich vermenigvuldigen er nu bij de dieren ingebakken.

Aanleg

Precies zoals Gen. 1 : 22 aangeeft dat het vermogen en de drang tot voortplanting van dieren te danken is aan Gods zegen, geeft vers 28 te kennen dat dit ook bij de mens het geval is. Gods zegenende scheppingswoord maakt ook de mens tot een scheepsel, dat zich onstuitbaar zal vermenigvuldigen en dat niet kan nalaten de schepping om zich heen te doorvorsen, naar zijn hand te zetten en aan zich de onderwerpen. In Gen. 1 : 22 en 28 hebben we niet te maken met een gebod (zoals b.v. wel in Gen. 2 : 16), maar

met een zegen. In Gen. 1 : 28 krijgt de mens niet een cultuuroppdracht voorgehouden, maar wordt verteld dat de mens, dankzij Gods zegenende spreken, de onverwoestbare drang ontvangen heeft de schepping in cultuur te brengen. Hij zal niet anders kunnen. Het zit er bij hem ingebakken. En dat is een zegen.

Deze zegenwoorden van God zijn voorgoed bepalend voor de aanleg van de mens. En de gebiedende wijs benadrukt het scheppingskarakter van deze woorden, waardoor wat God zegendend zegt, ook daadwerkelijk realiteit wordt. Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er (Ps. 33 : 9). God sprak tot de mens: weest vruchtbaar en wordt talrijk. En het was also.

Samengevat kunnen we zeggen: door Gods scheppende en daardoor gebiedende zegenwoord krijgt de mens niet de opdracht maar de aanleg tot vruchtbaar zijn en tot heersen over de schepping.

Functiebestemming

De echo daarvan vinden we in Gen. 2 : 15. In combinatie met Gen. 1 : 28 wordt deze tekst stevast gezien als cultuuroppdracht. Het moet evenwel onze aandacht hebben, dat hier opnieuw geen sprake is van een gebod. Ditmaal ontbreekt zelfs de gebiedende wijs.

Gen. 2 : 15 staat middenin het scheppingsverhaal dat bij vers 4 begint en in vers 25 wordt afgerond en dat een heel andere volgorde en een veel langere tijdsduur suggereert dan hoofdstuk 1. Evenals in Gen. 1 : 26 geeft Gen. 2 : 15 te kennen, welke bedoeling er bij God bij het scheppen van een mens voorzat en welke functie Hij de mens in de schepping had toegedacht. Er is dus aan Gods kant wel sprake van een aanleg- en

functiebestemming voor de mens, maar die wordt de mens niet voorgehouden als een gebod, maar hem in zijn scheepsel-zijn meegegeven door Gods scheppende zegenwoord. Uiteraard heeft de manier waarop de mens deze aanleg hanteert, wel alles te maken met Gods gebod en impliciet met zijn eigen verantwoordelijkheid. De mens kan zijn aanleg nl. goed, in de lijn van Gods bedoeling, gebruiken, maar ook verkeerd.

Voorbeeld

Laat ik proberen dit met een voorbeeld te verduidelijken. De mens heeft de aanleg te kunnen lopen. Hoewel dat niet de enige manier is waarop hij zich kan voortbewegen, leert hij toch zich bij voorkeur op die manier te verplaatsen. Dat is een hem door God gegeven aanleg, waaraan hij min of meer automatisch gaat beantwoorden.

Nu zijn er kinderen, die tengevolge van een of andere oorzaak niet in staat zijn te leren lopen. Zij beantwoorden zo niet aan Gods bedoeling. Toch kan er in dat geval niet gesproken worden van een persoonlijk verzuim of van schuld, omdat Gods bedoeling niet in de vorm van een direct gebod maar als een aanleg tot de mens komt.

De kinderen die wel leren lopen, beantwoorden daarmee aan Gods bedoeling. Maar ze doen dat niet in deze zin, dat ze aan een bevel van God gehoorzamen, maar simpelweg doordat ze hun aanleg volgen. Wanneer ze eenmaal geleerd hebben te lopen, komt Gods gebod en hun eigen verantwoordelijkheid echter wel om de hoek kijken. Ze kunnen hun voeten nl. gebruiken om bloed te vergieten (Rom. 3 : 15), maar ook om er het pad van Gods geboden mee te betreden (Ps. 119 : 35).

pastorale notities

door
H. Amelink

Verontwaardiging

De verontwaardiging van heel de wereld over het bloedbad in twee vluchtelingenkampen van Palestijnen in Beiroet is groot. Terecht.

Het is een afschuwelijke zaak en als de regering van Israël verantwoordelijk is voor dit bloedbad, alleen maar door het niet te verhinderen, dan is echt te hopen dat deze regering tot aftreden wordt gedwongen. Maar er is toch iets merkwaardigs in deze algemene verontwaardiging. Er zijn de laatste jaren veel ergere tonelen geweest in het Midden-Oosten. Nog niet zo lang geleden hebben de Palestijnen een bloedbad aangericht onder de christenen in Damour. Ook is er een groot bloedbad geweest in Nabatiye aangericht door de PLO met een veel groter

aantal slachtoffers. De Syriërs hebben een groot bloedbad aangericht onder hun eigen bevolking in de stad Hama met een aantal slachtoffers dat door de internationale pers werd geschat op 30.000. De Libanon en het Midden-Oosten in het algemeen is een deel van de wereld waarin familievetes, stamverbanden en bloedwraak regel zijn. Dat is niet goed. Maar dat is al eeuwen zo. De dwaas die momenteel Perzië regeert heeft in korte tijd minstens zo veel slachtoffers op zijn geweten dan de sjah die tot aftreden werd gedwongen. Vandaar dat er iets merkwaardigs is in die afkeer over wat in Beiroet gebeurd is. In bijna al die andere gevallen die ik noemde was die grote publieke afkeer er niet. Waarom nu wel? Er zijn twee mogelijk-

heden die het verschil in verontwaardiging verklaren. De eerste is dat men dit van Israël niet verwacht en dat men daarom zwaar is teleurgesteld. Dat geeft zulke reacties. Dan is het goed wat mij betreft. Want Gods volk zondigt niet goedkoop. En als Gods volk dat ervaart kan dat heilzaam zijn. De andere mogelijkheid is dat de latente jodenhaat die er bij alle heidenen leeft nu een voorwendsel heeft om zich tegen Israël en tegen de Joden te keren. Protestdemonstraties over aanslagen op Joden in de Westelijke hoofdsteden zijn er niet gehouden. Algemene verontwaardiging over de ontvangst van Arafat door de Pool Woytila was er niet. Sedert de oliecrisis en de algemene recessie keert men zich meer en meer van Israël af. Ik hoop oprecht dat het eerste motief dat ik noemde voor de verontwaardiging het juiste is, maar ik vrees dat er meer reden is om voor het tweede motief te huiveren.

H. Amelink, Aalten

KERKELIJK LEVEN

In het laatste geval gehoorzamen ze Gods gebod, in het eerste geval niet. Dit voorbeeld kan verduidelijken wat we in Gen. 1 en 2 vinden. Als mensen zich vermenigvuldigen en de schepping beheersen, bebouwen en bewaren, gehoorzamen ze niet aan een gebod van God, maar volgen ze simpelweg hun door God gegeven aanleg. Maar de manier waarop ze hun aanleg volgen, heeft wel met Gods gebod te maken. Daarom volgt op Gen. 2 : 15, waar Gods scheppingsbedoeling wordt aangegeven, in vers 16 een duidelijk gebod, dat aan de menselijke drang tot exploreren van de schepping richting geeft en grenzen stelt.

Verwringing

Dat we in Gen. 1 : 28 met een zegen en niet met een gebod te maken hebben, is van belang voor onze levenspraktijk. Eeuwenlang is deze

tekst aan gehuwden voorgehouden als een gebod van God. Men heeft kinderen krijgen als het meest wettelijke van het huwelijk gezien op basis van deze tekst. Talloze echtparen werden telkens maar weer opgejaagd om aan dit vermeende gebod te voldoen. Wanneer Gen. 1 : 28 een gebod was, zou dat terecht zijn. Het is een goede zaak de mensen aan te sporen Gods gebod na te leven. Maar er is hier geen sprake van een gebod. Door Gen. 1 : 28 wel als een gebod te lezen is hier erg veel scheefgetrokken. Het karakter van het huwelijk werd verwrongen. Voortplanting werd als het wezen van het huwelijk gezien. De eerste vergissing was dat men hier een gebod las. De tweede vergissing bestaat hierin, dat men denkt dat in Gen. 1 : 28 over het huwelijk gesproken wordt. Maar dat is niet het geval. Het gaat in deze tekst over de aanleg die de mens meekrijgt krachtens Gods zegenende scheppingswoord. Het huwelijk komt pas ter sprake in Gen. 2 : 18 vv. En daar komen kinderen niet eens binnen het blikveld. Blijkens dit bijbelgedeelte bestaat het wezen van het huwelijk in de wederzijdse completering en eenwording van man en vrouw en niet in de voortplanting.

Nauwkeurig luisteren naar wat de tekst zelf wil zeggen, maakt dus duidelijk dat ze op grote schaal foutief

is en nog wordt toegepast. Als Gen. 1 : 28 werkelijk een gebod was, zou elk mens gehouden zijn dit gebod na te leven. Dan zou iedereen die van een huwelijk afziet, een overtreder van dit gebod zijn. Gelukkig is dat niet het geval.

Zegen en verantwoordelijkheid

In overeenstemming met wat we gevonden hebben, wordt in heel het Oude Testament het krijgen van kinderen dan ook niet als een gebod maar als een zegen gezien. In Gen. 9 : 1, 2 herhaalt God na de zondvloed zijn scheppingszegen. In Lev. 26 : 9 en Deut. 28 : 11 wordt het vruchtbaar zijn getypeerd als een van de zegeningen die Israël van de HERE ontvangen zal, als het luistert naar zijn stem (Deut. 28 : 2).

Men ervoer in Israël het krijgen van kinderen dan ook niet als een daad van gehoorzaamheid, maar als een zegen van Jahweh. Dat blijkt duidelijk uit de zegenwens die de Bethlehemieten tot Boaz richtten (Ruth 4 : 11, 12). Ook in de Psalmen komt dit besef naar voren. Talrijk worden is te danken aan Gods zegen, zegt Ps. 10 : 38. Een man die een vruchtbare vrouw heeft en die niet alleen zonen rondom zijn tafel ziet maar ook zijn kindskinderen nog mag zien, is een door de HERE ge-

zegende, zegt Ps. 128 : 3-6 (vgl. ook Ps. 127 : 3-5). Tenslotte wijs ik nog op Ezech. 36, waar gesproken wordt over Israëls herstel na de ballingschap. Israël zal zich weer vermenigvuldigen en vruchtbaar zijn (vs. 11), niet omdat het volk zich aan een desbetreffend gebod houdt, maar omdat de HERE zich weer naar het volk toe wendt (vs. 9) en het talrijk maakt (vss. 11, 12, 37). Dit zijn slechts enkele voorbeelden. Ze kunnen met vele worden vermeerderd. En ze sluiten helemaal aan bij wat we worden: vruchtbaar zijn is geen opdracht maar een zegen. Niet het zich vermenigvuldigen zelf is een gebod. Maar de manier waarop de mens zich vermenigvuldigt, heeft wel alles te maken met Gods gebod.

Dat geldt ook van het heersen over de schepping. De mens heeft van God de onweerstaanbare drang meegekregen om uit de schepping te halen wat er in zit. De geschiedenis van de mensheid laat zien, dat de mens daar ook rusteloos mee bezig is. Niet omdat hij zo graag Gods gebod wil vervullen, maar omdat het hem in zijn bloed zit. Maar in de manier waarop de mens aan deze drang gevolg geeft, is hij wel gebonden aan Gods gebod. Daarbij komt zijn persoonlijke verantwoordelijkheid aan bod. Vandaaruit kan hij aangesproken worden op de manier, waarop hij de schepping exploiteert.

A. J. Moggré / Rijswijk

Evangelieverbreiding (1)

Het volgende maakte ik gereed als inleiding tot een gesprek van de Ned. Ger. kerkeraad van Den Haag met twee Haagse Chr. Ger. kerkeraden n.a.v. mijn artikelen over

Project '82 in de 'Kerkbode', uit Buijten en Schipperheijn B.V. Ten gerieve van de lezers voorzag ik het van enkele opschriftjes en een hoogst enkele correctie of aanvulling.

Het heil voor alle mensen

Gevraagd het gesprek van deze avond in te leiden wijs ik er graag eerst en vooral op dat het heil van God bestemd is voor alle mensen, alle volken. De HERE sluit niemand daarvan uit op grond van taal, ras of huidskleur. Zeker, onder de oude bedeling beperkte Hij zijn heil tot het nageslacht van Abraham, Isaäk en Jacob maar dat was voor een tijd. Bovendien was die tijdelijke inperking bedoeld om de verschijning van Gods heil zelf zeker te stellen en om er vervolgens *alle* volken in te laten delen, Jood zowel als Griek, blank zowel als zwart. Ook is het heil van God voor *allerlei* mensen binnen één volk of ras. Het is voor armen en rijken, heren en knechten, onderdanen en overheden. Daar doelde Paulus op toen hij aan Timotheüs schreef dat God wil dat alle mensen behouden worden, 1 Tim. 2 : 4.

Er was dus, zoals gezegd, een tijdelijke inperking van het heil maar van meetaf aan, direct bij die inperking te weten vanaf de bijzondere roeping van Abraham, liet God weten: 'In u zullen alle geslachten der aarde gezegend worden'. In u — dat is in Abrahams groten Zoon, Jezus Christus, de redder van de hele wereld. Uit Hem stroomde het heil de grenzen van het Joodse land over naar alle naties en tongen tot aan de einden der aarde. De HERE wilde persé dat het evangelie aan alle volken zou bekend ge-

maakt worden en daarom moest het ook naar alle volken toegebracht en overal verkondigd worden, Matth. 28 : 19. Daar mag geen misverstand over zijn. Het evangelie is bestemd voor iedereen en moet dus onder alle volken bekend gemaakt worden. Want hoe zullen zij geloven in Hem, van wie ze niet gehoord hebben? En hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn, Rom. 10 : 14, 15?

De volken moet het grote nieuws aangeprezen worden en daarvoor zijn verkondigers nodig

maar die matigen zichzelf die dienst niet aan en grijpen er niet eigenmachtig naar. Zij moeten daartoe geroepen worden en gezonden worden. Het valt op hoe Paulus in Rom. 10 de verkondiging van het evangelie koppelt aan het gezonden zijn. Denkt hij aan zichzelf, hoe hij, van de Heer geroepen en daarna door bemiddeling van de gemeente van Antiochië met oplegging der handen gezonden werd? In dit verband leg ik er de vinger bij dat hij in al z'n brieven zijn apostolische roeping met nadruk noemt.

Sommigen zijn geroepen

Verkondigers worden geroepen, gezonden, gesteld. Dat is een duidelijke Bijbelse lijn. Niet iedereen is geroepen mond Gods te zijn. Om te beginnen met het Oude Verbond — steeds riep God bepaalde mensen tot het overbrengen van zijn boodschap. Te denken valt aan zijn knechten, de profeten: Samuël, Elisa, Elia, Jesaja, Jeremia e.a. Dat waren zulke bijzonder geroepenen. Soms zijn er meerdere tegelijk zoals de 70 oudsten met Eldad en Medad in de woestijn, kort na het vertrek van de Sinai. Mozes verzuchtte zelfs: 'Och ware het hele volk des HEREN profeten, doordat de HERE zijn Geest op hen gaf', Num. 11 : 29. Ook in de profetenscholen tref je meerderen tegelijk maar het gaat in Gods Woord steeds om een afgeronde, een bepaalde groep.

In de dagen van Christus lees je eveneens van de roeping van enkelen om de goede boodschap te verbreiden. Het zijn de 12 en niet meer, die Jezus bestemde tot vissers der mensen. Daarna wordt Saulus van Tarsen geroepen. Het gaat om enkelen die belast worden met de verbreiding van het evangelie aan de volken. En het zijn deze uitgekozen vissers der mensen die de apostel Paulus op het oog heeft wanneer hij in

Rom. 10 schrijft: hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn? In het nieuwe verbond wordt de lijn van het oude doorgetrokken. Zeker, ik weet van de verschillen tussen beide bedelingen. Met de Pinksterdag kwam de bedeling waarin de Geest aan allen werd geschonken. Aan heren en knechten, vrouwen en dienstmeisjes, ouden en jongen — aldus Joël — maar dat neemt niet weg dat die allen niet geroepen worden tot de bijzondere dienst van de evangelieverbreiding. In Korinthe dienden de gaven tot stichting van de gemeente.

De Heer heeft sommigen gegeven tot apostelen en 'sommigen' worden op duidelijke wijze geroepen en officieel in de bediening gesteld. Niet zelden met oplegging der handen. Bovendien melden die geroepenen zich niet eerst zelf terwijl degenen, die daarvoor uitgekozen werden er lang niet altijd enthousiast aan begonnen. Ze gingen er bepaald niet altijd in een hoera-stemming op af. Mozes zag er als een berg tegen op en zei, al tegenspartelend, op het laatst: 'Mij niet, HERE, ik ben geen man van het woord,... ik ben zwaar van mond en zwaar van tong', Ex. 3 : 10, 11; 4 : 1, 10. Elia wilde er op een zeker moment onderuit en begeerde te sterven. Hij vluchtte in de woestijn en bad: 'Neem nu, HERE, mijn leven', 1 Kon. 19 : 4. Jeremia had het er ook niet op en pruttelde als volgt tegen: Ach Here, HERE, ik ben jong, Jer. 1 : 6. Een geroepene en gezondene van God te zijn, dat is geen sinecure, dat is een hele opgave.

De hele gemeente geroepen?

Het gaat steeds om enkelen, om sommigen. Jezus stuurde er 12 of 70 op uit maar ook in het laatste geval gaat het om een bepaalde groep. Nergens lees je dat de gemeente als geheel wordt aangesproken op een roeping of taak tot verkondiging van het grote nieuws. Wel lees je van de gemeente van Filippi dat zij deel heeft aan de prediking van het evangelie van de eerste dag af, 1 : 5, maar daarmee doelt Paulus kennelijk op de gaven waarmee de gemeente de evangelieverkondigers en met name Paulus ondersteunt.

De brieven van Paulus en de andere apostelen staan vol vermaningen en aanmoedigingen maar ik ken in die brieven niet één opwekking aan het adres van de betreffende gemeente om actief bezig te zijn in de verbreiding van het evangelie. Noch Paulus, noch één van de andere bijbelse briefschrijvers dringt er op aan toch vooral werk te maken van deze evangelieverkondiging. De brieven staan vol aansporingen tot heiligmaking, tot een wandel in geloof maar nergens vind ik een opwekking tot wat wij evangelisatie noemen.

Ook in de brieven van onze Heer himself aan de zeven gemeenten van Klein-Azië kom je iets in die richting niet tegen. Terecht schreef dr H. R. Rookmaaker in een artikel over evangelisatie: 'Wat van ons allereerst gevraagd wordt is God lief te hebben, Zijn kind te zijn, onze zaligheid te zoeken in Zijn genade, in het Bloed des kruises, om, verlost uit de slavernij der zonde (Rom. 6 : 22), niet alleen te luisteren naar Zijn Woord en Zijn geboden in het algemeen, maar zeer in het bijzonder ook te zoeken welke taak en roeping Hij voor een ieder van ons persoonlijk heeft weggelegd... Dit vermeld ik niet om yrome woorden neer te schrijven maar om de wijzen op de grondslag van alle waarlijk christelijke arbeid. Deze bestaat niet in het opvolgen van een tijdloos gebod maar in het doen naar onze specifieke roeping, waartoe de Heilige Geest ons gewillig en bereid maakt... Dan zien wij dat sommigen op bijzondere wijze geroepen zijn het

(vervolg op pagina 290)

U ziet op deze pagina's van „Opbouw” vijf afbeeldingen van vijf schilderijen. Ze zijn gemaakt door vijf verschillende kunstenaars, die allen hetzelfde voorwerp hebben geschilderd: een gewone kom, waaruit je koffie kunt drinken. Deze vijf afbeeldingen zijn een illustratie vooraf van een opmerkelijk boek, dat ik hier graag bespreek, om er uw aandacht op te vestigen.

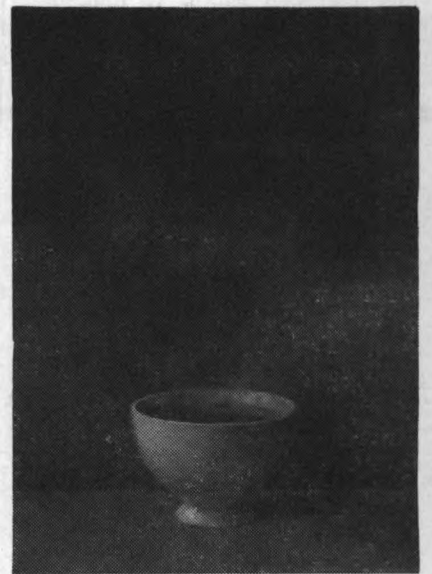
Het boek is gemaakt ter gelegenheid van een tentoonstelling in de Verenigde Staten van de werken van zes nederlandse kunstschilders. Ter gelegenheid van de viering van de 200 jaar nederlands-amerikaanse betrekkingen. Zelfs Koningin Beatrix en Prins Claus hebben de expositie op hun reis bezocht.

Op zich is dit nog geen reden om hier een artikel aan te wijden in „Opbouw”, ware het niet dat deze groep kunstenaars („de Zwiggelte groep”) en hun zaakwaarnemer Hans van Seventer uit de kring van kunstenaars komen, die door wijlen prof. H. R. Rookmaaker werden aangesproken.

Zij hebben het aangedurfd om in onze naoorlogse tijd, waarin de schilderkunst bijzonder sterk onder invloed staat van stijlen en stromingen, die een god-loos levensgevoel vertolken, een geheel eigen weg te gaan. Van Rookmaaker hebben zij geleerd, zo lees ik in het voorwoord, dat er een direct verband bestaat tussen iemands kunst en iemands levensfilosofie. Dat heeft hen ertoe gebracht om te schilderen op een wijze waarop zij de werkelijkheid als geschapen werkelijkheid — als méér dan product van tijd en toeval — naar voren doen komen.

Dat komt uit in hun stijl, in de objecten die zij kiezen, in de sfeer die hun stukken ademen. Wat niet wil zeggen dat dat 'anders-zijn' zo gemakkelijk onder woorden of in theorieën uit te drukken is. In de lange inleiding van het boek zegt JoAnn v. Seventer, dat de schilders zelf ieder theoretiseren over hun werk

Kunst 8

verfoeien. Zij willen het liefst dat men hun werk bekijkt. Laat het kunstwerk voor zich spreken.

Daarom heeft men voor het boek de vorm gekozen van een aaneenschakeling van reproducties. Wel worden de zes schilders, Pit van Loo, Jan van Loon, Henk Helmantel, Rein Pol, Jan van der Scheer en Jan Zwaan ieder voor zich aan u voorgesteld. U krijgt te horen hoe zij schilderen, welke techniek zij gebruiken en waarom. Ook vertellen zij welke hedendaagse kunstenaars hen aanspreken en waarin zij hun eigen weg kiezen.

Het boek telt 84 pagina's en bevat op iedere pagina schitterende foto's — veel in kleur — van de werken

De uitgave van dit boek is een unicum. Het is voor het eerst dat er misschien een klein beetje school gemaakt kan worden door een groep schilders die de mode tegen hebben, maar in kwaliteit niet onder doen voor de gangmakers van vandaag. Neen, een boodschap hebben zij in hun werk niet gelegd. Het zijn geen dominees. Wel hebben zij echte dingen gemaakt, die allen boven zichzelf uitwijzen.

Er zijn van deze boeken, die als katalogus verkocht zijn bij de expositie, nog wel wat exemplaren over. U steunt deze school van Zwiggelte door dit foto-boek bij hen te kopen. De tekst is engels, maar ik zei al: het zijn de reproducties van hun werken die hun eigen (volop nederlandse) taal spreken. Het is al met al een prachtig boek geworden, dat mooi is verzorgd — op stevig papier, met veel informatie.

Graag gebruik ik deze kolommen van „Opbouw” om u er toe te brengen om deze beweging te steunen en uw meeleven te doen gevoelen door f 30,— over te maken op de girorekening 731995 van Hans van Seventer in Groningen met vermelding „Reality”. U krijgt het dan gratis thuis toegestuurd. Ook in de winkel kunt u terecht. Daar kost het f 30,— maar zonder verzendkosten.

Reality Revisited - Knoop, Haren

G werkelijkheid

door W. G. Rietkerk

van deze zes schilders. De eenheid in de verscheidenheid van stijlen en onderwerpen is door de ontwerpers van het boek in de titel tot uitdrukking gebracht: Reality revisited = De werkelijkheid met nieuwe ogen bezien. Daarmee hebben de kunstenaars zich willen distancieren van de bewering dat zij 'realisten' zouden zijn, die niets meer dan een foto overschilderen. Integendeel: naast de 5 afbeeldingen van het op vijf manieren geschilderde kommetje staat een citaat van Andrew Wyeth: „de gemeenplaats is het ding, maar het is moeilijk te vinden. Dan, als je erin gelooft, er liefde voor hebt, zal dit speciale voorwerp een venster worden op het universele.”

Het is zeer boeiend om te zien hoe deze zes schilders zich daarmee hebben bezig gehouden met het op doek brengen van die ene oude werkelijkheid maar nu gezien door de ogen van mensen die aangevochten zijn door de 20e eeuw en die toch niet konden geloven dat deze werkelijkheid niets is als een combinatie van materie en mysterie. Ieder doet dat op een heel eigen wijze. U kunt dat zien in deze 5 verschillende afbeeldingen. Bij de een ruik je de koffie, bij de ander hoor je het glas rinkelen, bij de derde is het een voor meer doelen geschikt gebruiksvoorwerp etc.

D. W. L. Milo / Dalmally

TORENKLOK een opwindend verhaal

Een van de genoeglijkste zaterdagmorgenplichtjes is het opwinden van de torenklok in ons dorp. Dat gaat in één moeite door met het klaarmaken van het psalmbord in de kerk en het klaarzetten en doorspelen van de zondagsliturgie. Het geeft zo'n prettig gevoel, alles goed geprepareerd te hebben en niet, zoals in ons vroegere haastleven, alles a prima vista te moeten opleveren.

Zo die torenklok. De weinige kerkgangers en de vele niet-kerkgangers zijn gaan rekenen op die klok. Want die vertelt ze precies, hoe laat het is. En zo'n klok moet betrouwbaar zijn.

Toen we hier voor het eerst kwamen, zo'n tien jaar geleden, stond de torenklok op twintig minuten over twee. Altijd twee uur twintig. Je kon op die klok aan want hij stond altijd op 2.20 en de enige vraag was, of dit dag- of nachttijd betekende. (Kent u dat verhaal nog uit de begintijd van de computer? Iemand had een horloge dat 3 minuten achter liep en een ander dat stilstond. Hij vroeg aan een computer, welk van de twee hij moet aanhouden. De computer antwoordde: het stilstaande, gooi het andere maar weg. Waarom? werd gevraagd. — Antwoord: het stilstaande geeft twee maal per dag de juiste tijd aan — het andere maar eens in de tien dagen.)

Aan die computer moest ik denken. Wat doe je met een torenklok, die altijd op 2.20 staat? Ik vroeg aan enkele vooraanzittenden uit de synagoge: mag ik wel eens naar die klok gaan kijken? Jawel, zei men, maar het is levensgevaarlijk in de toren te klimmen. Goed, antwoordde ik, ik ben verzekerd; maar wanneer de kerk niet weet hoe laat het is, wat kan ze dan eigenlijk nog voor de wereld betekenen? Daar wist niemand het antwoord op.

Ik trachtte, boven gekomen, de klok door haar welwillend toe te spreken weer aan het lopen te krijgen. Ze liep 2 minuten en stond stil. Voortaan stonden de wijzers op 2.22; dag of nacht, dat bleef onbeslist. En ik vroeg de vooraanzittende figuren, waarom de klok eigenlijk stil stond? Men keek elkaar aan. Dat was altijd zo geweest. — Altijd? — Nu ja, de laatste twintig jaar tenminste. — O en kan dat ook gerepareerd worden? — Nee, want dan moet er een engineer uit Glasgow komen, dat kost handen vol geld en dat kan niet. — Maar als ik toevallig eens tegen een engineer aanloop, mag ik hem vragen er eens naar te kijken? — Ja, doet u maar...

Ik vond een engineer in een schoonzoon. Die had nog nooit aan een klok geknutseld maar vond het wel een uitdaging. En na vier morgens samen te

hebben gewerkt, gesleuteld, geboord, geschuurd en gesmeerd — liep de klok als een lier. En perfect. Nu is ze al enkele jaren op slag en het hele dorp is er blij mee.

—o—

Dat uurwerk is een geschenk van de toenmalige markiezin van Braedalbane uit 1920, zo staat op de wijzerplaat. Zij woonde met haar markies in Craig Lodge, het Schotse huis waar nu mijn jachtvriend Calum met zijn gezin woont. De markies liet in de kerk een gedenksteen na, vlak naast de preekstoel ingemetseld; daarop lezen wij na zestig jaar nog, hoe belangrijk hij was. In het jaar van zijn dood schonk de markiezin de torenklok. Schone herinneringen aan voorbije feodale jaren.

Voor ons geen steen en geen gebrandschilderd raam en geen torenklok. Wij zijn niet belangrijk en als Napoleon tot op deze eilanden zou zijn doorgedrongen, wat hij graag gewild had, zouden de markies en markiezin ook nooit belangrijk zijn geweest. Maar de markies van Braedalbane tekende in 1895 wel een acte, waarvan de fotocopy in ons bezit is: waarbij hij aan twee heren Campbell toestond een huis van tenminste duizend pond sterling te bouwen: toevallig het huis dat wij nu bewonen.

Onze torenklok heeft maar één wijzerplaat, hier „face” of gezicht genoemd. Alleen de dorpskant hoeft maar te weten, hoe laat het is. Aan de andere zijden wordt geacht dat geen mensen wonen. De klok heeft wel twee wijzers op haar face, hier „hands” genaamd. Want (misschien wist u dat?) een wijzer is oorspronkelijk uit een gestileerd handje ontstaan. Vandaar dat grappige propje, dat u aan een klokwijzer opmerkt: het zijn eigenlijk de vier opgevouwen vingers, waaruit een wijsvinger steekt. Het Hebreeuws gaat nog iets verder; dat noemt elk opgericht teken, elke wijzer of handwijzer, een yat. En u verstaat wat jatten betekent; met de hand wegnemen. Men zegt dan: hou je jatten thuis. Hier zegt men „hands”, handen.

—o—

Redt Een Kind

Het is erg moeilijk om nee te zeggen tegen een kind dat hulp nodig heeft. Dat ondervonden wij ook nu weer. Als gevolg van ons laatste bezoek aan India bereikten ons twee verzoeken om hulp: uit Srinagar in de staat Kashmir en uit Tanakpur in de staat Uttar Pradesh. Beide plaatsen hebben wij bezocht.

In Srinagar wil men graag beginnen met hulp aan kinderen. Hier was nog niets. De bevolking bestaat voor het

overgrote deel uit mohammedanen. Er is een grote haat tegen het Evangelie. Zo erg zelfs dat enige jaren geleden de enige protestantse kerk in Srinagar door de mohammedanen werd verbrand. Om hier christen te zijn is niet gemakkelijk.

Er zijn in deze stad nogal wat kinderen die hulp nodig hebben. Het is hier al even arm als in het overgrote deel van India. Er zijn echter geen kindertehuizen waar deze kinderen opgenomen kunnen worden. De mensen die wij hier ontmoet hebben komen uit een andere Indiase staat, nl. uit Mizoram. Zij zijn door hun Kerk

Vervolg van pagina 288

EVANGELIEVERBREIDING

evangelie te verkondigen. Dat lezen wij als de Here Jezus zelf tegen Zijn discipelen zegt, dat Hij hen uitzendt tot hun arbeidsveld, en als we vernemen met hoeveel nadruk Paulus spreekt over zijn roeping (b.v. Col. 1:25). Om het voorgaande kort samen te vatten, wij allen zijn geroepen als kinderen Gods te wandelen en vruchten te dragen in de kracht des Heiligen Geestes, maar alleen sommigen zijn door de Here in het bijzonder geroepen anderen tot geloof te brengen, het evangelie te verkondigen.¹⁾

Het nieuwe leven

Inderdaad, bij de algemene roeping om in heiliging te leven heeft onze hemelse Vader dikwijls voor iedereen nog een bijzondere taak. Je komt daar achter wanneer je in ootmoed let op ontvangen gaven, op de weg die Hij met je gaat en zoveel meer. Deze roeping is zeer particulier en daar moet een ander afblijven. Die mag je ook niet iemand opdringen. Eén ding immers is zeker n.l. dat de HERE Zijn gemeenten niet stroomlijnt. De gemeente van Christus is een

lichaam met veel leden, sierlijke en minder sierlijke om met Paulus te spreken, en dit lichaam is niet een en al oor noch een en al oog en iedereen functioneert daarin op een eigen wijze. Soeverein deelt God gaven uit. En zo gebeurt het dat Hij sommigen bijzonder inzet bij de verbreiding van het evangelie en anderen niet.

De gemeenten als geheel worden in de brieven evenwel nooit aangesproken op hun roeping tot wat wij evangelisatie noemen. Schrijft Paulus aan de Colossenzen dat zij moeten zoeken de dingen die boven zijn dan zet hij in datzelfde hoofdstuk die dingen netjes op een rijtje. Hij noemt: 'innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraagt elkander en vergeeft elkander... En doet bij dit alles liefde aan...'. Heiliging van leven en van de onderlinge verhoudingen — dáár gaat het om wanneer de apostel maant te zoeken de dingen, die boven zijn. U kent natuurlijk ook de opsomming van de vrucht van de Geest in Gal. 5:22. Verbreiding van het evangelie wordt er niet bij vermeld. In Efeze 4 schrijft Paulus over de nieuwe levenswandel zoals boven de pericop van 17-32 staat. Er wordt heel wat genoemd maar iets dat wijst op een roeping van de gemeente tot het opzettelijk uitdragen van het evangelie staat er niet bij. Vertelt tenslotte de apostel Petrus wat wij allemaal bij het geloof moeten voegen dan noemt hij het volgende:

deugd, kennis, zelfbeheersing, volharding, godsvrucht, de broederliefde en de liefde tot allen, 2 Petr. 1:5 e.v.

Ik ken maar één brief waarin met zoveel woorden wordt gesproken over het overkomen van een 'buitenkerkelijke', althans een buitenstaander, tot de gemeente van onze Heer. Dat is de brief aan de gemeente van Filadelfia in Openb. 3:7-13. Lees je dit verhaal, dan valt op hoe eenzijdig het werk van God in die toebrenging wordt geaccentueerd. Over enige vorm van gemeente — dan wel menselijke activiteit wordt niet gerept. Reeds onmiddellijk in de aanhef wijst de brief op het werk van God: 'Hij — de Heilige en Waarachtige — opent en niemand zal sluiten, Hij sluit en niemand opent'. Daarop vervolgt dan de Heer: 'Ik heb een geopende deur voor uw aangezicht gegeven, die niemand kan sluiten... Zie Ik geef sommigen uit de synagoge des Satans, van hen, die zeggen, dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen; zie Ik zal maken dat zij zullen komen en zich nederwerpen voor uw voeten, en erkennen, dat Ik u heb liefgehad'.

De Heer spreekt over deze toebrenging als over een ongedachte en niet gezochte verrassing voor de gemeente.

¹⁾ Geciteerd uit het Gereformeerd Cultureel Maandblad 'Ruimte' van juni 1960.

Elke zaterdagmorgen dus de ceremonie van de klok opwinden. Je moet je wel fit voelen, als je eraan begint. Heel vroeger, dus langer dan 20 jaar geleden, deden dat „twee oude heertjes” samen, zei men mij. Die togen dan naar boven om samen het uurwerk op te winden, te zwaar voor 1 Schot. Aan die oude heertjes denk ik met spottend genoegen.

Voel ik me fit genoeg dan wandel ik de kerkheuvel op; hier „church hill” genoemd — en ik weet weer wat Winston's achternaam betekent. In de kerk, waarvan de voordeur nooit op slot is, loop ik de eerste trap van 24 treden op. Die is afgesloten, maar ik mag een eigen sleutel hebben. Die eerste trap leidt naar de verdieping, waar de predikant zijn kleedkamertje heeft, waar de electrameters hangen, waar het klokkentouw hangt (waar broeder Cummings elke zondag om 10.45 enkele minuten aan luidt) en deze verdieping brengt naar de volgende trap.

Nu sla ik mijn broekspijpen om, want de tweede trap is een soort ladder van 20 treden, vol met aards stof dat van muren en zolders valt en dat ik maar eenmaal heb opgeruimd, want na een week was het weer even erg. Zo kom ik op de tweede omgang: een mufte, donkere kamer, waar een stalen vat in de hoek staat, gevuld met zand. Zou het vroeger bij executies hebben gediend? Misschien, maar nu kunnen de klokkengewichten er eventueel in vallen, zonder de hele verdieping af te breken. En daar begint de derde trap.

Nu is het een steile, zwiepende en wormstekige ladder geworden. Je moet je goed vasthouden aan leuning of ander houtwerk, in de hoop dat dit niet loslaat. Twee en twintig treden, welke evenveel levensgevaartjes betekenen. Dan mag ik even op adem komen: 66 treden hoog boven de kerkheuvel. De derde omgang is een smal balkon boven een eindeloze leegte. Er is nog een vierde ladder, die u zo nodig naar het torendak kan brengen, waarop de luidklok staat — maar dát is pas gevaarlijk. Niet dat ik het niet gedaan heb. De klok is door parochianen samen betaald, ongeveer in 1860; de tijd werd nog genoteerd naar de predikant, die de zielen verzorgde. En een luidklok heet hier „bell”.

uitgezonden om als zendelingen te gaan werken in Kashmir. Dit werk verloopt moeizaam; zij ontmoeten veel vijandschap. Zij komen vaak arme, verwaarloosde kinderen tegen, zoals bijvoorbeeld **Mohamed Safi**. Hij is drie jaar. Zijn beide ouders zijn gestorven. Hij was bij zijn grootvader in huis. Deze grootvader is oud en arm. Mohamed Safi zwierf verwaarloosd op straat rond. Deze jongen en drie andere kinderen hebben zij in huis genomen. Het leek ons goed om voorlopig met deze vier kinderen te beginnen. (Zij kunnen financieel geadopteerd worden voor f 60,— per maand). Later zal er ongetwijfeld naar een groter huis moeten worden omgezien.

Vlak bij de grens met Nepal bij de stad **Tanakpur** in de Indiase staat Uttar Pradesh ligt „The Good Shepherd” Agricultural Mission. Hier zijn 70 kinderen. Dit werk is heel anders opgezet dan enig ander kindertehuis dat wij kennen. Het werd opgericht in 1948 door een Amerikaans echtpaar, Max en Shirley Strong. Hij is een boerenzoon. Hij werd landbouwkundige en ging als zodang lesgeven op een landbouwschool in India. Hij heeft dit zeven jaar gedaan. In 1948 hoorde hij dat de Indiase regering gratis land gaf aan mensen die dit konden bewerken. Dit land lag aan de voet van het Himalayagebergte. De heer Strong kreeg 100 „acres” (1 acre = 0,4 ha.) oerwoud. De eerste twee jaar leefde hij met zijn vrouw

en vier kinderen in tenten. Zij moesten hun eigen huis bouwen en zij moesten van de grond goede landbouwgrond maken. Dat duurde vele jaren.

In 1947 werd India onafhankelijk. Veel Engelsen verlieten India en gingen naar hun eigen land terug. Soms lieten zij een Indiase vrouw en kinderen achter. Deze Anglo-Indiase kinderen werden nergens geaccepteerd. Niet door de Indiase bevolking en niet door de blanken die achter bleven. Zij hoorden nergens bij. De familie Strong nam ze op. Later, toen dit probleem niet meer speelde, werden ook andere kinderen geholpen uit India en Nepal. Zij komen vaak van heel ver.

Toen wij daar kwamen vonden wij een gemeenschap van zo'n 100 mensen, waarvan 70 kinderen. Alles doet men gemeenschappelijk. De kinderen gaan halve dagen naar school, de andere helft van de dag helpen zij bij het werk. De meisjes doen voornamelijk het huishoudelijke werk en de taken rouleren. Op deze manier leren ze koken, brood bakken, boter maken, naaien, de was verzorgen, op de kleine kinderen passen en deze verzorgen, verplegen van zieken, enz. De jongens — en ook meisjes als zij dat willen — helpen bij het werk op de boerderij, in de werkplaats, bij het bouwen en wat er verder te doen valt. Jongens en meisjes verzorgen om beurten de gasten als die er zijn. Wij werden bediend door drie jongens van 10-12 jaar. Zij maakten on-

Terug naar het balkon. Er zijn twee kastjes in de zware stenen muur gebouwd; een bevat de bewegende slinger, het ander beschermt het uurwerk. Een eindeloos stoffig en beslagen raam geeft weifelachtig licht in deze eeuwenoude ruimte. Vermoedelijk hebben de twee oude heertjes vroeger op die afgedankte kerkstoel gestaan bij het opwinden — anders konden ze met geen mogelijkheid boven hun hoofd kracht zetten.

De opwindslinger uit het ene kastje past op het uurwerk in het andere. En na diep ademhalen wordt de grote slinger rondgedraaid, boven het hoofd, tegen de klok in, anti-clockwise. Dat is nog al zwaar werk voor 1 ouder heertje. Na twintig slagen komen de gewichten door het vloergat en mag even worden gepauseerd. Nogmaals diep ademhalen en nu komen de laatste 12 slagen; een blik over de schouder, schuin naar boven, vertelt dat de gewichten aan het hoogste plafond komen. De klok zal weer zeven volle dagen lopen en ieder kan weten, hoe laat het is. En de juiste tijd alstublieft. Met een sleutel wordt het uurwerk gecorrigeerd, dat in de zomer wel een minuut per week voorloopt.

—o—

Dat zijn nu de kleine pretjes in ons leven. Net als br Cummings, die elke zondagmorgen om 10.45 de luidklok luidt, zo winden wij op tijd het torenuurwerk op. Men rekent op ons, men is er blij mee. Het zit niet in de grootte van onze goede werken, het zit in de goede trouw. Prof. Veenhof zei, jaren geleden al, op een diaconale conferentie: „beklaag u niet als u aan niemand meer geldelijke steun hoeft te geven; ga als van ouds de weduwen bezoeken: misschien moet er een spijker in een muur worden geslagen om een portret op te hangen.” En daar vizel ik me aan op. Want als het regent op de dominé dan druppelt het op de koster.

A propos — die oude heertjes zullen vroeger na hun opwindend bedrijf stellig a wee dram, een neutje zagezegd, hebben genomen. Daartoe is hier maar weinig aanleiding nodig. Maar voor mij wordt dat te duur: de whisky kost hier het drievoudige van Nederland.

ze bedden op, deden de kamers en brachten ons het avondeten. De andere maaltijden werden gezamenlijk met de familie Strong en alle kinderen gebruikt. De kinderen gaan naar school tot hun 16e jaar, daarna volgt een training van 3 jaar en als men dat wil kan men zich daarna nog gedurende twee jaar specialiseren in een of ander vak. Na de opleiding kunnen de kinderen het huis verlaten of ze kunnen daar blijven om een bepaalde taak op zich te nemen. Op deze manier wordt de gemeenschap in stand gehouden. Niemand verdient iets, maar iedereen krijgt alles wat nodig is.

Voor zo'n grote gemeenschap is heel wat nodig. De boerderij brengt hiervoor niet genoeg op. Voor een aantal kinderen krijgt men hulp van een Engelse organisatie. Deze wil echter geen kinderen helpen onder de zes jaar. Wij kregen het verzoek om 25 kinderen voor onze rekening te nemen. Wij hebben daarin toegestemd en de eerste keer hiervoor ook al het geld gezonden. Er kwam een dankbare brief terug: „Geen woorden kunnen beschrijven hoe dankbaar wij zijn. Wij waren ten einde raad. Wij hadden zulke hoge kosten gehad. De moessonregens kwamen laat. En wij moesten rijst planten met water dat wij dag en nacht uit onze putten moesten pompen. De elektrische motoren raakten daardoor defekt.” En dan vervolgt de heer Strong: „Ik ben opgegroeid op een boerderij in Amerika, ik ben afgestudeerd als land-

bouwkundige, ik heb zeven jaar les gegeven op een landbouwhogeschool, ik heb een groot stuk land gedurende 34 jaar bewerkt, maar ik maak nooit meer dan een kleine winst en in slechte jaren zelfs dat nog niet. Dan ben ik blij als ik de kosten er uit haal. Misschien ben ik dan wel niet de beste boer, maar ik denk niet dat velen het beter zullen doen in India met zijn vele misoogsten.”

Wij waren onder de indruk van de hechte christelijke gemeenschap die wij hier vonden.

Wij hopen dat u één of meer van deze kinderen wilt helpen. Er zijn ook babies bij.

Wij eindigen met een citaat uit een brief van de heer Strong:

„Eén ding waardeer ik heel erg in uw organisatie, nl. dat hetgeen wordt gegeven uit liefde tot de Here Jezus Christus, en met gebed, wordt gegeven. Dit is een bevestiging voor de eeuwigheid.”

Secretariaat:

Dr Guépinlaan 23, 4032 NH Ommeren
Tel. 03443-2079 of b.g.g. 03449-1659.
Postgiro: 1599333 t.n.v. Stichting Redt Een Kind te Zwolle.
Bank: Raiffeisenbank-Zwolle, rek.nr. 37.73.32.860.

Kledingadres:

H. Disselhof, Hortensiastraat 79, Zwolle. Tel. 05200-13884.

Chr. Geref. Vlaamse Evang. Ver. „FILIPPUS”

... en hij - Filippus - predikte hem Jezus (Hand. 8 : 35)

WINTERWERK IN DE KERK

De ideale tijd voor een dia-avond over het evangelisatiewerk op gereformeerde grondslag in België, voor uw wijk, gemeente of verenigings-avond. Neemt eens vrijblijvend contact op met onze secretaris: de heer R. L. Lichtert, Kruissherenstraat 10, 3078 GT Rotterdam. Tel. 010-826798. Giro 280.717 van de Rabobank te Leerdam, onder vermelding: „Evang. Ver. FILIPPUS”, Rek.nr. 35.84.33.924.

Zoekt U een levenspartner?

Bel of schrijf naar het

„Christelijk Huwelijksbureau”

MOLENBELTERWEG 28 — 7451 JB HOLTEN

TEL. 05483 - 3277 - b.g.g. 05498 - 59160

Kerknieuws

Dronten — Beroepen te Dronten: H. Schuurman te Heemstede.

Slidrecht — Ds J. Bouma te Loosdrecht heeft bedankt voor het beroep van de gemeente Slidrecht.

Deventer — Scriba: W. H. Lagewaard, Frieswijkstr. 13, 7416 XP Deventer, tel. 05700-27810.

Almkerk-Werkendam — Scriba: J. Kadijk, Sportlaan 14, 4251 GD Werkendam.

Emmeloord — Diaconie: D. J. van Es, Kleiweg 7b, 8305 AR Emmeloord, tel. 05270-14283.

Preekconsent — De regio Dordrecht-Gorinchem heeft preekconsent verleend aan J. B. M. Storms, Bergse laan 176a te Rotterdam, 3037 CD, tel. 010-673629. Hij is lid van de kerk in Dordrecht.

Utrecht — Door de uitbreiding van Nieuwegein zijn de laatste jaren steeds meer Christelijk gereformeerden en Nederlands gereformeerden in deze plaats komen wonen. Momenteel wonen er in Nieuwegein ongeveer 180 leden en doopleden die nu nog behoren tot de Christelijke Gereformeerde Kerk van Utrecht-Centrum of de Nederlands Gereformeerde Kerk van Utrecht. Dit voorjaar besloten de kerkeraden van beide kerken om in Nieuwegein kerkdiensten te gaan houden.

De diensten starten D.V. op 3 oktober 1982, iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur in het Oosterlichtcollege, Kamperveste 1 te Nieuwegein. Afwisselend zullen Christelijke gereformeerde en Nederlands gereformeerde predikanten voor gaan. Tijdens de ochtenddiensten wordt voor de kinderen Bijbelklas gehouden. Voor de kleuters is er creche.

Op 3 oktober gaat in de ochtenddienst voor drs W. G. Rietkerk, Ned. geref. pred. te Utrecht. De middagdienst wordt geleid door ds H. van Mullingen, Chr. geref. pred. te Utrecht-C. Behalve de kerkdiensten worden op doordeweekse dagen ook catechisatie, jeugdclubs en kinder-evangelisatie-activiteiten gehouden. Alle activiteiten staan voorlopig nog onder verantwoording van de Utrechtse kerkeraden. Men hoopt in Nieuwegein over enkele jaren tot een zelfstandige kerkelijke gemeente te komen.

De kerken zijn verheugd en dankbaar dat op deze wijze kan worden samengewerkt. Deze ontwikkeling is mede een gevolg van een landelijke oproep van beide kerkverbanden om te komen tot nauwere samenwerking. Men ziet dit in het licht van de Bijbelse opdracht om de eenheid van de gemeenten van Jezus Christus te bevorderen.

Uiteraard is iedereen in de kerkdiensten te Nieuwegein van harte welkom. Eventueel gewenste informatie kunt u krijgen bij F. E. ten Broeke, Harpij 1, Nieuwegein, tel. 44227 en C. de Best, Othellolaan 18, Nieuwegein, tel. 40370.

Nederlands Geref. Seminarie — Met een kort, boeiend betoog over „De tekenen der tijden” stelde ds L. W. G. Blokhuis het grote belang in het licht van getrouwe woordbediening in deze tijd, voor velen immers een tijd zonder hoop en uitzicht. Hij opende daarmee de bijeenkomst in de Jeruzalemkerk te Urk, vrijdag 17 september belegd door het Nederlands Gereformeerde Seminarie bij de aanvang van het zevende studiejaar. Ds H. K. de Groot van Amstelveen sprak vervolgens over „De strijd rondom het Oude Testament in deze tijd”. De eeuwen door is het Oude Testament een voorwerp van strijd geweest. Als geschiedenisboek onbetrouwbaar, als leerboek slechts een

halve waarheid en met de komst van Christus achterhaald en terzijde gesteld. Daarnaast echter werd dit Bijbeldeel vergeestelijkt en uitsluitend godsdienstig verstaan. Vele theologen van naam hebben dikke boeken volgeschreven met hun theorieën. Uiteraard schenkt het onderwijs aan het Seminarie aandacht aan deze strijd, doch de bestudering van Gods Woord staat centraal en grondige kennis van de Schrift stelt in staat om al die theorieën af te wijzen en te weerleggen.

Het slotwoord werd gesproken door ds H. van Ommen van Hattem, die vervolgens voorging in gebed en voorbede voor het werk van het Seminarie en voor allen die hierbij betrokken zijn.

Zo eindigde deze, ondanks het mistige weer, goed bezochte vergadering.

Stellingen bij promotie — Vrijdag 8 oktober zal aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam promovenden Johan P. Velema, lid van de gemeente te Wageningen. Bij de dissertatie Prediction of Cardiac Death zijn ook wat stellingen toegevoegd die voor een breder publiek toegankelijk kunnen zijn. We citeren:

- Als men van een computer objectieve beslissingen toelaat betekent dat een subjectieve beslissing om zich aan eigen verantwoordelijkheid te onttrekken (Engels citaat).
- De programmeur en de computer verhouden zich tot elkaar als Mozes en Aäron: „Gij zult hem de woorden in zijn mond leggen (...) en gij zult hem tot God zijn” Ex. 4:15-16.
- Het is onwaarschijnlijk dat Erasmus zijn naam had willen hechten aan een universiteit die geen plaats biedt aan de theologie.

Utrecht — Op zaterdag 25 september j.l. is in Utrecht de Landelijke Vergadering van onze kerken afgesloten. De artikelen van het Accoord van Kerkelijk Samenleven die in januari van dit jaar in Breukelen voorlopig werden aanvaard, zijn bekrachtigd. Hiermee is het Accoord, dat bestaat uit een praeambule en veertig artikelen, in zijn geheel vastgesteld. Bij de stemming toonden 73 kerken zich vóór, tien waren tegen en er waren vier onthoudingen. Een verslag volgt in het komend nummer.

Opbouw-uitgave

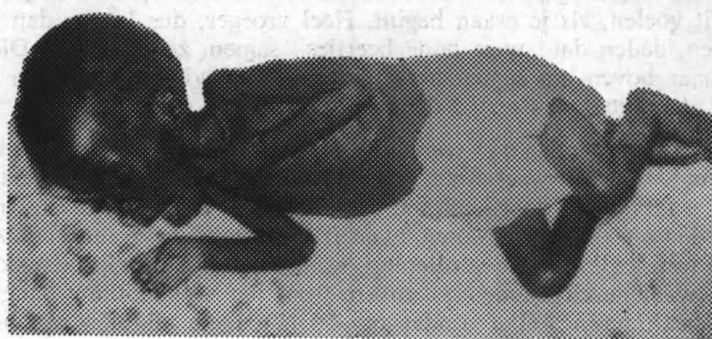
Voor hulp bij bijbelstudie is uitermate geschikt het boeiende boek van ds M. R. van den Berg:

J E R E M I A

profeet tegen de stroom in.

De prijs bedraagt f 10,— (plus portokosten)

Als u het bestelt bij administratie Opbouw, Postbus 84, 3956 ZS Leersum, wordt het boek u, vergezeld van een accept-girokaart toegezonden.

kunt u nee zeggen
tegen ngima uit
kenia?
wij niet!

help ons, zodat wij ja kunnen zeggen
tegen al die duizenden
kinderen in india, in kenia,
in oeganda en zambia.

bel onze secretaresse nu!

03443-2079 (ook 's-avonds)

b.g.g. 03449-1659

een financiële adoptie kost f 60,— per maand en voor aanvullende hulp van een kind thuis is f 30,— per maand nodig.
u krijgt een foto van het kind.

stichting

redt een kind

secretariaat: dr. guépinlaan 23 — 4032 nh ommeren
postgiro: 1599333 t.n.v. stichting redt een kind te zwolle
bank: raiffeisenbank — zwolle, rek.no. 37.73.32.860.

Voor al uw

handels- en familiedrukwerk - boeken folders enz.
is uw adres

DRUKKERIJ „STEENBERGEN”

Nooitgedacht 3 — 3701 AL Zeist

Geef
een
(kinder)
bijbels
antwoord!

Kinderen vragen naar de waarheid. Daarom woedt juist om hen een hevige geestelijke strijd. Ook in Oost-Europa. Laten wij hen het evangelie in handen geven. In de vorm van een kinderbijbel. Stichting „Antwoord” (al 10 jaar werkzaam in het Oostblok) wil er 100.000 kinderbijbels heen brengen. Namens u. Prijs per exemplaar: f 20,— (inclusief vervoer). Als u nou eens een kind antwoord gaf... Antwoord op de vraag naar de waarheid.

GIRO 1166

stichting
antwoord

Comite van aanbeveling:
Prof. Dr. Ir. J. van Bommel
Henk Binnendijk
Corrie ten Boom
Gert Doornenbal
Prof. Dr. C. Graafland
Gien Karssen

Postbus 198, 4700 AD Roosendaal